І чужому научайтесь, Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807, з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200, з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 116. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СЕРЕДА, 18-го ЧЕРВНЯ 1975 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK WEDNESDAY, JUNE 18, 1975 No. 116. VOL. LXXXII.

Німецький меценат започатковує тривалий фонд Товариства Прихильників УВУ в Німеччині

Мюнхен (УВУ). — Власник мистецької ґалерії у Мангаймі, Горст Рудльоф, започаткував створення тривалого фонду УВУ — при Товаристві Прихильників УВУ у Німеччині, складаючи на ту ціль 50,000 нм. (бл. 21,500 дол.). Сам меценат важко пробивався через життя, заки здобув собі міжнародну репутацію одного із відоміших фахівців-мистецтвознавців і продавців мистецьких творів. Зустрівшися в часі війни віч-на-віч із українською проблемою, зацікавився нею, а бувши сам переселенцем із Східньої Німеччини, має багато симпатій до людей, які покинули Батьківщину. Завдяки праці Німецько-українського Товариства поцікавився і працею УВУ. Згадане Товариство влаштовує у співдії із ґалерією п. Рудльофа виставку творів українських мистців у відомій курортній місцевості Швецінґен (коло Гайдельбергу), відкриття якої передбачене на 20 червня.

Майже одночасно склав на потреби УВУ 5,000 дол. український майстер-кравець Теодор Семенюк із Вінніпеґу. Т. Семенюк (родж. 1898 р.), учасник Визвольних Змагань 1918-20 рр., пожертвував для української культури частину своїх заощаджених грошей, заохочений княжим даром Його Блаженства, що уможливив своєю жертвою купно нового Дому УВУ. Т. Семенюк жертвував свою суму саме в пошану для нашого Первоієрарха, який дбає не тільки про духовно-релігійні потреби вірних Української Католицької Церкви, але став відомий також як меценат української культури.

У Вінніпезі склав для УВУ 1,000 дол. Михайло Деделюк, який важкою працею портового робітника у Форт Вільямсі (у рр. 1948-68) заробив гріш, якого не жалує на потреби української культури.

Ці пожертви спричиняються до розбудови мільйової фундації, потрібної до створення фінансової бази для УВУ на довгі роки, чого домагається теперішній баварський високошкільний закон.

Великою моральною вартістю для УВУ є заміс покійного нашого поета Олеся Бабія, що одну восьму частину своєї спадщини залишив для УВУ, розділюючи своє майно між УВУ, УВАН, НТШ, парохію Церкви ім. св. Володимира й Ольги та українські культурні установи Чікаґа. Ректорат УВУ постановив відзначити пам'ять покійного Поета наших Визвольних Змагань окремим вечором, присвяченим його творчості.

УВУ поновно в міжнародному реєстрі університетів

В Лондоні появився 25 черговий випуск відомого річного англомовного довідника про університети у цілому світі "World of Learning" із інформаціями на 1974-75 рік. У цьому довіднику на 535 стор. (І-го тому) є інформація про Український Вільний Університет, яка з'являється вже втретє. В інформації є найважливіші дані: дата заснування, державне визнання, назви видань, персональні дані про склад Проводу — ректорату, деканатів, секретаріяту, керівництва високошкільних літніх курсів, бібліотеки, тощо. Інформація закінчується списком звичайних професорів УВУ, які є постійно чинні в УВУ і які в УВУ викладали в останніх роках.

Ця інформація має велике значення для докторантів і всіх студентів, бо на її підставі можна старатися про визнання кредитів у інших університетах, чи дипломів.

Після отримання інформації з баварського міністерства про продовження державної акредитації, Ректорат подав вже до Редакції Довідника інформації про УВУ на черговий рік (1975-76). Довідник є в кожній поважнішій бібліотеці у цілому світі.

Проф. В. Петришин взяв участь у Міжнародному математичному семінарі

Галіфакс, Канада. — Тут відбувся на Дельгавзі Університеті в днях 9-12 червня Міжнародний математичний семінар, темою якого була „Теорія нерухомої точки і її застосування". Одним з головних доповідачів на цьому семінарі був проф. Володимир Петришин з Ратґерс Університету, який виголосив доповідь на тему: „Зв'язок між А-властивими операторами і операторами монотонного типу та його застосування до еліптичних рівнянь".

Кілька тижнів раніше, 16-18 травня проф. В. Петришин виступав від імені НТШ та УВАН на Третьому Конгресі Польського Інституту Гуманістичних і Стислих Наук Америки в Монтреалі. Він доповідав на Секції фізики та математики на аналогічну тему. Директором цієї секції Конгресу був проф. Богдан Лаврук, визначний вчений з МекҐілльського університету в Монтреалі, який не тільки цікавиться, але й активно сприяє українсько-польському співробітництву на полі науки.

ЧЛЕНСЬКА КАМПАНІЯ УНС

В членській кампанії УНСоюзу 1975-го року, метою якої є забезпечити 5,000 членів на суму $ 12,000.000, наспіло до Головної Канцелярії впродовж перших двох тижнів червня ц. р. 65 аплікацій нових членів. По дві і більше аплікацій надіслали наступні організатори, конвенційні делеґати і секретарі Відділів:

Иосиф Чабан (В. 242) — 6 аплікацій нових членів, Роман Татарський (В. 94) — 3, Андрій Джула (В. 161) — 3, Петро Ліщак (В. 230) — 3, Володимир Гавриляк (В. 316) — 3, Павло Шевчук (В. 13) — 2, проф. Іван Сквіртнянський (В. 46) — 2, Іван Ярчак (В. 113) — 2, Теодор Кубарич (В. 217) — 2, Михайло Кігічак (В. 240) — 2, Марія Сверида (В. 343) — 2, Михайло Семків (В. 379) — 2, мгр Іван Геврик (В. 445) — 2, і Текля Мороз (В. 465) — 2 та 29 секретарів, конвенційних делеґатів і організаторів по одній аплікації.

В членській кампанії 1975 року приєднано разом від 1-го січня до 15-го червня 1,235 нових членів.

Західньонімецький президент прибув до ЗСА

Вашінгтон. — Сюди прибув 16 червня західньонімецький президент Вальтер Шел, який привіз зі собою подарунок в сумі 1 мільйона долярів на тривалий стипендійний фонд для відзначення 200-річчя Американської Незалежности. Стипендійний фонд, що його встановив західньонімецький уряд під назвою фонду Високого Комісаря З'єднаних Стейтів в Німеччині після Другої світової війни Джона Дж. МекКлея, призначений для зміцнення обміну між американськими та німецькими провідними діячами з різних ділянок життя — політиків, профспілкових діячів, журналістів тощо.

Західньонімецького президента Шела приймав офіційно президент Форд. У вівторок 17 червня президент Шел виступав з промовою перед спільною сесією Конгресу. Від візити президента Теодора Гойса з-перед 17-ти років, це друга візита західньонімецького президента в ЗСА. Президент Шел перебуватиме в ЗСА п'ять днів.

Польський єпископ пригадує 600-річчя Галицько-Львівської Митрополії

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Польський щоденник „Нови Дзєннік" з 14-15 червня ц.р. надрукував вийнятки із звернення єпископа Владислава Рубіна, який, з доручення примаса Польщі кардинала Стефана Вишинського, опікується польською католицькою Церквою на еміґрації, і у якому згаданий єпископ, нав'язуючи до 600-ліття Галицько-Львівської Митрополії латинського обряду, закликає поляків до молитви „за відірвану сильними світу цього велику частину польської території". Єпископ В. Рубін, пригадуючи „велике значення для Польщі і польського народу східніх земель, які творять Львівську Митрополію", переповідає історію заснування тієї Митрополії, очевидно у польському насвітленні, і каже, що Польща, а зглядно король Казімєж Вельки, одержав „Червенські землі" дорогою трактату. У зверненні-посланні говориться і про ролю, яку ті землі відіграли в історії Польщі та в її торговельних зносинах з Києвом і Візантією: про геройські часи змагань в обороні віри і особливо тяжкі сьогоднішні часи, в яких знайшлася Галицько-Львівська Митрополія. Своє звернення єпископ В. Рубін кінчає словами похвали для тих земляків, які „заховують і сьогодні любов до батьківської землі і улюбленого міста Львова".

В Елленвіллі вшанують сл. п. ген. Тараса Чупринку-Шухевича у 25-річчя смерти

Діловий Комітет для відзначування 25-річчя геройської смерти ген.-хор. Тараса Чупринки на засіданні в Ню Йорку 11-го червня ц. р. встановив точну програму одноденного свята в пошану ген. Чупринки, яке відбудеться на оселі СУМА в Елленвіллі, Н.Й., в неділю 6-го липня ц.р.

Цілоденна програма почнеться вранці Службою Божою в українському католицькому і православному обрядах, а відтак відправиться спільна Панахида біля пам'ятника героїв.

Після тих відправ відбудеться святочний апель під проводом Богдана Мака і церемоніял складення вінків з участю колишніх членів ОУН - УПА і УГВР та українських молодечих і студентських організацій. Святочну промову виголосить Богдан Крук, кол. старшина УПА.

У мистецькій частині візьмуть участь: дівочий хор „Жайворонки" при осередку СУМА в Ню Йорку під диригентурою Л. Струтацького, капели бандуристів б. вояків 1. УД-УНА станиці Нюарку-Ірвінґтону під диригентурою Володимира Юркевича, та рецитуватиме Ольга Шкафаровська з Йонкерсу.

Після обіду відбудеться панель - дискусія в новозбудованій залі. Панелісти: д-р М. Климишин, проф. Л. Шанковський, проф. І. Вовчук і модератор ред. І. Білинський насвітлюватимуть життя ген. Чупринки, як воїна, революціонера, державного мужа, політика і стратега.

Джон Діфенбейкер інтервеніював в парляменті Канади в справі перервання телефонічних контактів з дисидентами в СССР

Оттава. — Коли ще донедавна можна було телефонічно контактуватися з деякими дисидентами в СССР, то в останньому часі совєтські чинники, не зважаючи на міжнародну угоду щодо телефонічних зв'язків між окремими країнами, унеможливлюють такі контакти, а окремих дисидентів, які проживали на волі, позбавили можливості користування телефоном.

Комітет Оборони Валентина Мороза в Торонті звернувся з цією справою до колишнього канадського прем'єр-міністра Джона Діфенбейкера з проханням підняти це питання в канадському парляменті. Згідно з даними „Звідомлення з дебат" в Палаті Громад, Джон Діфенбейкер звернувся 10 червня з запитом до канадського міністра закордонних справ Аллена МекЕкена, пропонуючи йому з'ясувати цю справу з совєтськими чинниками. Міністер закордонних справ запевнив колишнього прем'єр-міністра, що він перевірить цю скаргу і повідомить про вислід на одному з чергових засідань Палати Громад.

Джон Діфенбейкер у своєму виступі звернув увагу на те, що згідно з міжнародними угодами між різними державами має зберігатися без перешкод міжнародна телекомунікація. Цю угоду в останньому часі почав нарушувати Совєтський Союз. „В останніх днях і тижнях, — говорив Джон Діфенбейкер, — совєтська влада почала політику ставлення перешкод і втручування у телефонічні розмови, яка завершилася повним вилученням зв'язку. Ця практика поширювалася упродовж останніх місяців і сьогодні, як мене інформують українські та жидівські організації, є неможливо мати телефонічну розмову взагалі, бо як тільки хтось хоче таку розмову мати, її відразу блькують. На це я звертаю увагу, — говорив колишній прем'єр-міністер, — на вимогу Канадського Жидівського Конґресу, щоб в цій справі почати якусь акцію, а також від імени українських організацій, зокрема Комітету для Оборони Валентина Мороза..."

Пекін „торгує принципами" — твердить московська „Правда"

Москва. — Обвинувачення проти китайських комуністів, мовляв, вони „торгують принципами", підняла газета „Правда", публікуючи 11 червня коментар М. Яковлева. Цим разом справа йде про китайські претенсії до Тайвану. Згідно з твердженням совєтського коментатора, Пекін „нагло" забув про свої постійні запевнювання, що метою його політики є досягнути приєднання Тайвану до материка. Досі це була „принципова позиція" маоїстів, — пише М. Яковлев і додає, що останнім часом зі сторінок китайської преси „зникли вимоги уневажнити договір американців з Чан Кай-шеком про „взаємну допомогу", заключений в 1954 році. Одночасно в Пекіні перестали критикувати запевнювання у підтримці, що їх дають ЗСА чанкайшеківцям. Тякі заяви були повторені зокрема в квітні цього року і вони не викликали найменшого протесту з боку КНР (Китайської Народної Республіки)".

Совєтський коментатор жаліється, що „від сьогодні, як відомо, Пекін став одним із найзавзятіших прихильників американської присутности у західній частині Тихого океану, присутности, яку він ще так недавно так само ж завзято відкидав: міністер оборни ЗСА Дж. Шлесінджер, розмовляючи з журналістами, пояснив, що китайці „не вважають тепер американців головною небезпекою, а бачать у ЗСА корисну противагу до Совєтського Союзу".

Свій коментар М. Яковлев закінчує ствердженням, що „крамничка, таким чином, відкривається просто. Засліплені антисовєтизмом лідери Пекіну готові продати на ліцитації будь-які свої „принципи", готові це зробити коштом тайванців, коштом китайського народу".

Надія Світлична розцінює Декларацію Прав Людини, як „провокаційний документ міжнародного характеру"

Балтимор (УІС „Смолоскип"). — 10 грудня 1973 року, у 25-ту річницю проголошення Об'єднаними Націями Загальної Декларації Прав Людини, Надія Світлична, політичний в'язень мордовських концтаборів вислала лист до ген. прокурора СССР Р. Руденка і проголосила голодівку на знак протесту проти Декларації Людських Прав, яка стала пасткою в СССР і через яку багато людей в Україні попадають в тюрми і концтабори. В листі Н. Світличної сказано:

„Генеральному Прокуророві Руденкові
Світлична Надія Олександрівна

Арешти 72 р., які завершилися судовими процесами з обвинуваченнями за ст. 62 КК УССР, дали великій групі людей, яким винесені вироки, неписане право уважати себе політв'язнями, оскільки диспозиція ст. 62 передбачає покарання за діяльність спрямовану проти політичної основи СССР.

І так я стала політв'язнем, хоч головною ціллю свого життя я уважала виховання сина. Фактично мене позбавили не лише свободи, але й материнства. В цьому немаловажну ролю відіграла Загальна Декларація Прав Людини, прийнята Генеральною Асамблеєю в 1948 р. і яка поставлена в основу міжнародного пакту урядом моєї країни якраз в році мого засуду.

Безоглядне довір'я по відношенню до таких важливих документів, як конституція СССР і Декларація Прав Людини, привело мене в тюрму.

Виявляється, що вони стоять в противоріччі з діючими в нашій країні законами і лише маскують собою справжню суть цих законів.. Так, одна зі статтей Декларації запевнює, що „кожна людина має право на свободу переконань і на свобідне вираження їх; це право включає свободу беззастережно придержуватися своїх переконань і свободу шукати, одержувати і розповсюджувати інформацію й ідеї будь - якими засобами і незалежно від державних кордонів". А ст. 62 КК УССР передбачає покарання за діяльність, суттю якої є „розповсюднення ідей і поглядів" буд - якими засобами" і розповсюднення, виготовлювання або зберігання літератури антисовєтського змісту.

В моїй справі перевага показалась не по стороні конституційних ґарантій свободи слова і ґарантій, які випливають з міжнародних договорень про права людини. Перевага показалась по стороні вищезгаданого карного кодексу, статті, за якою мене позбавили свободи і осиротили мою дворічну дитину.

Переглянувши моє відношення до Загальної Декларації Прав Людини, я розцінюю її, як провокаційний документ міжнародного характеру, котрий може служити пасткою для довірливих. На знак протесту проти Декларації, 10-го грудня цього року, — в її 25-ту річницю, проголошую голодівку.

10. 12. 73.

Надія Світлична".

Китайські комуністи готові фінансово підтримати радіостанції „Свобода" та „Вільна Европа" - інформує американська газета

Вашінґтон. — На сторінках газети „Ріпаблік" з Фінікс, Арізона, появилася 25 травня стаття Майкела Падева з Вашінґтону на тему совєтсько-китайського конфлікту. У цій статті є інформація про готовість китайських комуністів дати всяку потрібну фінансову допомогу спонзорованим американцями радіостанціям „Свобода" та „Вільна Европа", над якими, як пише М. Падев, „висить сокира, що кожної хвилини може впасти на їхні голови". Справа йде про тенденції в урядових колах ЗСА у зв'язку з політикою детанту максимально обмежити кошти на працю цих радіостанцій.

М. Падев не відкликається до ніякого джерела своїх інформацій, але пише про те, що у Швайцарії відбувся великий „антиросійський конгрес національностей", зорґанізований з „потаємною допомогою китайців, яка все таки такою потаємною не була". Він також інформує, що з багатьома антикомуністичними організаціями китайці намагаються встановити контакт, маючи в пляні забезпечити їх фінансовою допомогою для антиросійської діяльности. За словами американського автора, „китайські комуністичні місії на Заході є сьогодні добре зорганізованими центрами антиросійської пропаґанди. Кожний комуністичний диплолат тут у Вашінґтоні і при Об'єднаних Націях в Ню Йорку має одну улюблену тему для розмови — зло „соціяльного імперіялізму, тобто російського типу комунізму".

М. Падев робить висновок на основі своїх інформацій, що розходження між московськими і китайськими комуністами поглиблюється і що сьогодні є політичним фактом, що комунізм, який нібито мав би бути міжнародним рухом, може і має виразні національні прикмети. З національних мотивів китайські комуністи є проти московських комуністів, бо вони бояться, що Москва, збільшивши свою силу, може стати надто могутньою і небезпечною для Китаю у майбутньому.

ВІДКРИТТЯ ХЛОП'ЯЧОГО І ТЕНІСОВОГО ТАБОРІВ ЦІЄЇ СУБОТИ ПОПЕРЕДЖАЮТЬ ЦЬОГОРІЧНИЙ ЛІТНІЙ СЕЗОН НА СОЮЗІВЦІ

Союзівка, Керґонксон, Н.Й. — Юні таборовики, у віці від 7 до 18 років, будуть першими постійними гостями Союзівки в цьогорічному літньому вакаційному сезоні, починаючи від суботи, 21 червня. В цей день відкривається три-тижневий дитячий табір для хлопців, у віці від 7 до 11 років, та одно-тижневий тенісовий табір для хлопців та дівчат від 12 до 18 років.

Початок літніх таборів на Союзівці, які становлять одну з трьох частин виховно-відпочинкової програми для молоді, оселя УНСоюзу відмітить спеціяльним концертом молодечих ансамблів з Трентону, Н. Дж., в суботу вечором, а опісля забавою для молоді та старших.

В склад мистецького ансамблю з Трентону входять: співочий гурток „Молода Україна" під мистецьким керівництвом проф. В. Третяка; танцювальна група „Чайка" під мистецьким керівництвом Зої Ґрауp - Корсунь та оркестра „Одеса" в складі Євген Дума, Микола Литвин, Омелян Коцопей і Анатолій Островський. Крім акомпаньяменту для співочого і танцювального ансамблів, оркестра „Одеса" гратиме до танців під час вечірньої забави. Членами ансамблів, які виконуватимуть групові та сольові точки, є учні середніх шкіл та студенти коледжів і університетів. Одним з ініціяторів та адміністраторів групи є відомий місцевий союзовий та громадський діяч Федір Петрик.

Дитячий табір для хлопців триватиме до 12-го липня, опісля слідуватиме такий же табір для дівчат від 12-го липня до 2-го серпня. В неділю, 3-го серпня, розпічнуться 22-гі з черги річні курси Українознавства для старшої віком молоді. Три - тижневі курси триватимуть до 23-го серпня.

Цього року дитячими таборами завідує п-ні Стефанія Гаврилюк, молода професійна учителька з Покіпсі, Н.Й. Інструкторами на тенісовому таборі, як і попередніми роками, будуть Юрій Савчак і Зенон Снилик.

Офіційне відкриття літнього сезону на Союзівці заплянoване на триденний вікенд, 4-6 липня, пов'язаний із святом Дня Незалежности.

Співочий гурток „Молода Україна".

Танцювальний ансамбль „Чайка".

ПРЕМ'ЄР РАБІН ПОВЕРНУВСЯ ДО ІЗРАЇЛЯ

Тель Авів. — Вечером 16 червня сюди повернувся з поїздки до ЗСА прем'єр Іцак Рабін. По повороті домів він заявив, що у вислідi переговорів у Вашінґтоні обидві сторони — Ізраїль та ЗСА — дійшли до узгіднення, що без попереднього узгіднення основних спірних справ між Єгиптом та Ізраїлем не має підстав тепер робити ніякого політичного потягнення. І. Рабін сказав також, що він надіється, що американські урядові кола усвідомили собі, що обидві сторони — Ізраїль та Єгипет — мусять погодитися на ряд змін у своїх позиціях.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Правильне становище

Кілька днів тому президент Форд у інтерв'ю, переведеному колишнім пресовим секретарем Білого Дому П'єром Салінджером, який тепер працює для французького журналу „Л'Експрес", заявив, що наразі немає жадних виглядів на те, щоб ЗСА змінили свою дотеперішню політику відносно комуністичної Куби. Відповідаючи на запит Салінджера, президент сказав, що наразі не передбачає можливости „нормалізації відносин" між Америкою та Кубою, бо виглядає, що кубинський прем'єр Фідель Кастро не змінив свого ставлення до ЗСА. Президент Форд заявив, що навіть якщо б Організація Американських Держав (ОАД) на своїх наступних зборах, які мають відбутися в липні в Сан Хозе, Коста Ріка, рішила знести економічні і дипломатичні санкції, встановлені проти Гавани цією організацією 11 років тому, то Америка продовжуватиме свій економічний і політичний бойкот проти Куби, аж поки комуністичний уряд тієї країни не змінить своєї політики відносно ЗСА.

Ця заява президента Форда вносить ясність у поширювані тепер здогади і натяки. Ще місяць тому не тільки державний секретар Генрі Кіссінджер, але й сам президент Форд натякали, що ЗСА можуть погодитися на знесення санкцій проти Куби. Наприклад, Кіссінджер 10 травня сказав, що ОАД і ЗСА „зближаються до порозуміння" щодо способу знесення цих санкцій, а того самого дня президент Форд заявив групі міністрів закордонних справ, що сила союзу країн Західньої Півкулі „полягає у спроможності пристосуватися до змін в ситуації цієї Півкулі та в світі". Кілька днів раніше пресовий секретар Білого Дому Рон Нессен сказав, що Вашінгтон „не вбачає жадної користи в продовженні постійного антагонізму" між Кубою та ЗСА. А ще в листопаді минулого року, коли на конференції держав ОАД в Еквадорі було порушене питання знесення санкцій проти Куби, то делеґація ЗСА не виступила проти цієї пропозиції, а тільки здержалася від голосування. Проте, всі ці заяви і натяки були виразно узалежнювані від дальшої поведінки і становища Куби.

Виходить, що Президент і його дорадники прийшли до переконання, що Гавана, яка публічно заявляє, що нібито бажає „відпруження" із ЗСА та рештою країн Західньої Півкулі, в дійсності не думає припиняти „експорт революції" до інших латиноамериканських країн та дозволяє Совєтському Союзові скріплювати свої впливи в тій частині світу тим, що совєтське КҐБ до великої міри перебрало в свої руки контролю над кубинськими розвідчими чинниками. Крім того, існує підозріння, що СССР розбудовує на Кубі бази для підводних човнів, що становило б серйозну загрозу для ЗСА та інших держав цієї Півкулі. Отже, президент Форд міг переконатися, що заяви Куби про „бажання кращих відносин із Вашінгтоном" остаються тільки пустими фразами і на ділі справа виглядає цілком інакше.

На таке правильне рішення президента Форда наразі не зміняти дотеперішньої ізоляційної політики відносно Гавани не могли не мати впливу також недавні події в Індокитаї, які недвозначно доказали, що варті різні домовлення з комуністами про „мир", „співжиття" та „відпруження". Було б наївним думати, що комуністична Куба поступатиме інакше від в'єтнамських, чи камбоджських комуністів.

Совєтський „соціялізм" і мораль

Для совєтської преси і радіо та інших засобів масової інформації вже є своєрідним стандартом писати пеани на тему „моралі совєтської людини" і постійно наголошувати перевагу „соціялістичної моралі" совєтського зразку над мораллю „декадентського" західнього „буржуазно-капіталістичного світу. Мало того, на сторінках совєтської преси, у виступах всяких більших і менших совєтських верховодів, включно з членами Політбюра, не припиняються заяви про „виплекання" у совєтських умовах нового особливого типу людини, яка під кожним оглядом у всьому випереджує людину демократичного суспільства Заходу.

Очевидно, ніхто не може ідеалізувати суспільства і людини „капіталістичного", чи навіть демократичного світу. Цей світ має чимало дошкуляючих недоліків, а зокрема в останньому часі переживає серйозну кризу у зв'язку з науково - технологічним прогресом і всеохоплюючою індустріялізацією та урбанізацією. Ця криза охоплює все духове життя західнього світу, позначується на його моральній поставі, впливає на далекойдучу переоцінку етичних цінностей тощо. Ці справи є відомі, їх вивчають, намагаються виправляти, але, що найважливіше, ніхто не намагається їх приховувати і заступити міражами „надлюдини" в морально - етичному розумінні.

Пресове агентство „Юнайтед Прес Інтернешенал" опублікувало цими днями за совєтським журналом „Наш современнік" дані обслідування, переведені з метою устійнити причини обниження в СССР, а зокрема в його европейській частині, природного приросту населення. Обслідування виявило, що причиною такого стану є захитання стабільности родини, а перш за все безладні статеві зносини. 10 відсотків всіх дітей в СССР народжується поза подружжям, а в окремих містах Російської Федерації, де перепроваджувано обслідування, кожна третя дитина є нешлюбна. Взагалі, опубліковані дані виявляють, що немає ніяких підстав для твердження про якийсь особливо позитивний вплив „совєтського соціялізму" на мораль людини, чи про якусь „совєтську надлюдину".

Ці дані на тему совєтської моралі можна б значно поширити іншими фактами з совєтського щоденного побуту, про які час до часу пише совєтська преса. Йдеться про страхітливо поширене в СССР пияцтво, неймовірне хабарництво на всіх щаблях совєтської ієрархічної структури до найвищих верховодів включно (відомий голосний скандал з членом уряду СССР Єкатериною Фурцевою і її дачею), масові крадіжки за принципом „не вкрадеш не проживеш" тощо.

Коротко — ані так звана совєтська система, ні московського витвору „соціялізм" не тільки не вплинули на виховання нової і справді високоморальної людини, а навпаки, цю мораль в країні захитали, зруйнували, створили порожнечу, яку пропагандивна машина компартії намагається заповнити всілякими фікціями й міражами.

І. Вовгук

ПІСЛЯ В'ЄТНАМСЬКОЇ ВІЙНИ

II

При дуже дорогій опіці московська імперія у формі СССР для в'єтнамців, як і інших народів Південносхідньої Азії, є колоніяльною потугою. А крім того в азійських просторах багато років ведеться китайська пропоганда з наголошенням: „Азія для азіятів", і вона знаходить відгомін.

Кілька років тому північно - в'єтнамський впливовий суспільно - політичний діяч Тьєт Ран Мінх пропаґував в усіх політичних центрах Південносхідньої Азії ідею створення З'єдинених Стейтів Азії з включенням Індії, Японії і Китаю.

Пекінський задум про умиротворення азійського континенту через здійснення паназійської програми є нереальним, але мрія про азійський бльок з двох мільярдів людей жовтої раси в противагу до білих і чорних не лишається без впливу на певні політичні кола навіть і японські. Це насторожує і непокоїть московських „миротворців". В їхніх обвинуваченнях китайського керівництва чи не найбільшим гріхом проти інтернаціоналізму вважаються гегемоністичні тенденції Китаю.

Зі свого боку, мов би в противагу китайській паназійській програмі, московський ЦК КПСС висунув континентальну концепцію колективної безпеки для всієї Азії. В листопаді 1973 року Л. Брежнєв, затіснюючи дружбу з Індією (в пляні московської стратегії протиборства з Китаєм), в промові перед індійським парляментом, говорячи про азійську колективну безпеку, заявив: „Азія може і повинна стати континентом миру, дружби і співпраці".

Брежнєвське керівництво большевицького царства СССР свій задум про договір у Европі про дружбу і співпрацю поширило і на азійський континент, щоб зміцнити московські впливи в цьому просторі.

*

Китайське керівництво кремлівські пляни колективної безпеки для азійських просторів зустріло багнетами. „Ми маємо більше прав говорити про азійські проблеми", — заявив Чжоу Ен-лай, підкреслюючи, що за Азію вони несуть відповідальність.

Давня геополітична напруга між КНР і СССР за загарбані російською імперією території в Азії на китайських кордонах загострилась у конкуренції за впливи на промислово малорозвинені країни в Південносхідній Азії.

Вказуючи на небезпеку економічної експансії СССР у вигляді економічної допомоги країнам зі слабо розвиненою промисловістю, китайське керівництво у своїй пропаґанді підкреслює, що т. зв. допомога, гальмуючи національний технічний розвиток в тих країнах, приносить шкоду і політично узалежнює від СССР.

На сесії Всекитайських зборів Народних Представників 13-го січня ц. р. Чжоу Ен-лай в аналозі світової напруги вказав на підступність брежнєвської політики розрядки: „Те, що в світі багато говориться про розрядку і про мир, — заявив керівник уряду КНР, — якраз свідчить про те, що в нинішньому світі немає розрядки, не кажучи вже про якийсь міцний мир" („Новоє Врємя", ч. 13, 28-го березня 1975 р.). А про мир безугаву говорить московська пропаганда і дипломатія, обвинувачуючи керівників КНР у відмовленні в їхній політиці „китаєцентристських тенденцій богдаханів".

Обвинувачуючи китайський провід у неприхованому мілітаристичному курсі політики, яка скрізь протиставиться мирним заходам СССР, московська преса лякає азійські країни великими впливами китайської еміграції на країни, де поселилися китайці, творячи „невидиму імперію" Пекіна. В тій „імперії" за найновішими даними „в різних країнах світу живе 21-22 мільйони китайців, з яких 96 відсотків — в Південносхідній Азії, — твердить „Новоє Врємя" ч. 11 з 14-го березня 1975 р.

За китайськими законами емігранти - „хуацяо", незалежно де вони живуть, не втрачають китайського громадянства, що й використовує в своїй „гегемоністичній політиці китайський уряд. Взаємини його з „хуацяо" мають складний характер.

В багатьох азійських країнах „хуацяо" мають неабиякі впливи на соціяльно-економічне життя. Використовуючи патріотичні почування емігрантів — „хуацяо", їхній глибокий традиціоналізм з вірністю культові предків, уряд КНР відповідною працею серед них через відповідні товариства ширить і переводить політику „китаєцентризму".

Сотні мільйонів долярів, — пише „Новоє Врємя", — щороку пересилають родичам до метрополії „хуацяо". Вони грають поважну ролю в торгівлі, китайськими товарами, обходячи мито, так само і в торгівлі опіюмом, на чому здобуваються неабиякі прибутки. „Таким чином, об'єднавшись з експлуататорсько частиною китайської еміграції, Пекін бере участь в ограбуванні молодих держав Азії, гальмує в першій мірі їхній розвиток" („Новоє Врємя" ч. 11, 14-го березня 1975).

(Продовження буде)

П. Ф.

ПОРТУГАЛЬСЬКА ЛЕКЦІЯ

Із уст верховоди португальських комуністів Куняла цими днями світ почув рішальне слово: він сказав, що Португалія не буде парляментською демократією, що в цій країні всенародні вибори не мають ваги, воля революційних мас буде рішати.

У виборах до установчої ради Португалії 25-го квітня 1975 року комуністи здобули менше 13 відсотків голосів, але Кунял зовсім не має охоти визнати волю народу, що дав найбільше голосів (38 відс.) соціялістичній партії, котра, разом з іншими демократичними партіями має більше як 65 відсотків виборців за собою.

Що дало відвагу португальським комуністам нехтувати волю народу? Пам'ятаймо: комуністи в цілому світі — послідовники Леніна. Ленін уважав, що комуністів покликала „історія" створити „диктатуру пролетаріяту" (необмежену владу компартії) і здійснити в цілому світі соціялізм. Коли в листопаді 1917 року большевицька партія на виборах до Всеросійської Установчої Ради дістала коло четвертини (25 відсотків) голосів, то уряд Леніна і не думав передати владу більшості Установчої Ради; 18-го січня 1918 року большевицька „Червона Ґвардія" розігнала Установчу Раду, а прихильників демократії, що демонстрували на вулицях Петроґраду, Ленін звелів розстріляти, як „ворогів революції".

Ленін учив своїх послідовників, щоб вони старалися ховати від противників свої дійсні наміри - прямування до диктатури; щоб вони влазили в інші організації (особливо в професійні спілки) і провадили там свою пропаґанду на користь компартії.

Ленін радив своїм партійцям ширити проти інших партій „найгірші подозріння" (очорнювання, наклепи), називати їх „угодовцями", „слугами капіталізму" і т. д. Ще до захоплення влади в листопаді 1917 року большевики нападали на редакції газет, які критикували партію Леніна, а в 1918 році уряд Леніна заборонив пресу всіх інших партій.

Португальські комуністи показали себе пильними учнями вождів большевизму — Леніна і Сталіна. Вони захопили в свої руки апарат інформації (радіо, телевізію, пресу) і вирішили перешкодити друкові соціялістичної газети „Republica" в Лісбоні.

Таким чином двом соціялістам — членам коаліційного уряду — комуністи „затулили рота": мовляв, „Republica" ширила контрреволюційну пропаґанду... Компартія лицемірно почала покликатися на друкарів, що перестали друкувати газету „Republica" і були замкнули редакторів у приміщенні газети: мовляв, „робочий народ" стоїть на сторожі здобутків революції...

Немає сумніву: в Комітеті Збройних Сил, що має фактичну владу в Португалії, є впливова частина переконаних комуністів. Тому уряд, на чолі з Ґонсальвесом, потурає незаконним діям компартії. Можна сподіватися, що комуністи в Раді Збройних Сил виключать із цієї організації некомуністів, як „ворогів революції" і тоді створять явно комуністичний режим. Досі перестороги провідників демократичних держав на адресу португальських верховодів, щоб вони шанували вольності у своїй країні, не мали успіху. Португальські комуністи мають за собою сильну руку Москви і прямують до необмеженої влади. Тепер комуністичне диктаторське „шило" вилізло з „мішка" в Португалії.

Те, що в цій малій країні відбувається, дає світові нову пересторогу: творити демократичний лад в спілці з диктаторськими партіями неможливе. Події в інших країнах, що потрапили після Другої світової війни під комуністичний режим, свідчать про те. Після 1945 р. була створена в Чехо - Словаччині коаліційна влада з участю комуністів. Уже року 1948 комуністична партія створила свій власний режим у цій країні. Спроба польських демократів (селянська партія на чолі з Миколайчиком) творити демократичний устрій у Польщі в союзі з комуністами завалилася р. 1947.

В тих країнах, де демократичні партії відмовилися допустити до влади як спільників комуністів, демократичний лад утримався: Західня Німеччина і Австрія. Голова уряду Франції — де Ґолль, що прийняв був до коаліційного уряду комуністів в 1944 році, незабаром відлучив їх від влади.

Якщо пляни португальських комуністів будуть мати успіх і Португалія стане сателітом Москви, як Польща або Угорщина, то це створить великі труднощі компартіям в Італії та Франції. Перед виборами президента Франції 1973 року французькі комуністи прийняли спільну політичну програму разом з соціялістами й радикалами: компартія відмовлялася від диктатури, присягалася на вірність свободі для всіх громадян. Це дало багато виборців для Міттерана, кандидата лівого бльоку на уряд президента. В Італії вже не один рік ведуть комуністи пропаганду за створення уряду з участю двох найбільших партій: християнських демократів і комуністів. Італійські комуністи відмовляються від диктатури. Однак, події в Португалії руйнують довір'я в суспільстві до комуністичних обітниць. Адже ж і португальські комуністи після упадку фашизму в Португалії твердили, що вони „демократи". Але діла їх показали їхнє справжнє обличчя. Тому в Італії росте опозиція проти творення уряду в коаліції з комуністами. У Франції збільшується в масах недовір'я до компартії. Адже ж секретар французьких комуністів Марше виправдує заборону газети соціялістичної партії „Republica" в Лісбоні, проти чого протестують французькі соціялісти і соціялістичні партії вільних країн.

Події в різних країнах показують: творення демократичного ладу і його оборона в союзі з диктаторськими партіями не може мати успіху.

Василь І. Гришко

ЧАС НА ПЕРЕГЛЯД І ЧАС НА ЗМІНИ

(Порядком дискусії)

(7)

Саме на базі цієї формули й виник в СССР від 60-х років формально леґальний загально - громадський і національний рух — спочатку протестів проти порушування окремих прав і законів, а потім — домагання реалізації всіх цих прав і законів.

Зрештою, ставши сам об'єктом сваволі влади, що почала застосовувати проти цього руху формально незаконні репресії, цей рух перетворився на порозі 70-их років у глибший і більш політичний рух за демократичну перебудову СССР на базі не лише здійснення, але й удосконалення радянської конституційної демократії, зокрема ж — ґарантування в ній міжнародно-правних положень відповідних деклярацій Об'єднаних Націй про права й свободи людини і народів.

Таким чином цей рух став просто демократичним рухом в СССР, одним із засобів дії якого стало зокрема апелювання до міжнародних інституцій і світової громадськости, чим його дія набула також міжнародного значення.

Для українців така концепція загального демократичного руху в СССР на леґально - конституційній базі виявилася надзвичайно важливим відкриттям на шляху шукання розв'язки двох найголовніших проблем сучасного змагання за українські національні цілі в українській „межовій ситуації": проблеми зовнішньо - політичної самотности і проблеми внутрішньо - національної слабости.

Загальна для всіх народів і людей в СССР формула змагання за реалізацію своїх формально існуючих громадянських і національних прав у контексті відповідних міжнародно-правних деклярацій Об'єднаних Націй — це формула, яка виводить українську справу із ізоляції — і в СССР, і в ширшому світі.

В СССР ця справа, включно з її головним елементом — українським прагненням до самостійности — стає органічною частиною спільної для всіх народів СССР, включно з російським народом, ідеї демократизації і децентралізації, що означає й суверенізацію України, включно з її фактичним усамостійненням через реалізацію права на вихід із СССР. У зовнішньому ж світі так поставлена українська справа в СССР, включно з українським леґалістичним самостійництвом, стає також органічною частиною ідеї мирного здійснення міжнародно-правної засади самовизначення, згідно з формально акцептованою Об'єднаними Націями схемою щодо цього.

Оскільки ж концепція демократизації і децентралізації СССР на леґально-конституційній базі лежить і в основі російського демократичного руху, про що свідчать його програмові документи, то це відкриває можливість не тільки уникнення конфронтації з цілим російським народом, а й співпраці з його значною частиною на базі антиімперіялістичної, але не антиросійської формули українського національного руху, що ніяк не виключає його остаточних самостійницьких цілей.

Очевидно, що включення таким чином українського національного руху в загальний для всіх народів СССР демократичний рух набагато відтяжує неспівмірно великі труднощі на шляху змагання за українські національні цілі неспівмірно слабих українських національних сил, і це їх підсилює.

Та головне в тому, що й сам характер такого демократичного руху, як змагання мирним, ненасильницьким шляхом, відкриває можливість того, що на даному етапі для нас найголовніше: зосередження наших зусиль на завданнях розбудови, розвитку наших внутрішньо-національних сил найвірнішим для цього способом — через мобілізацію цих сил навколо конкретних цілей щоденної боротьби за національне існування, що означає передусім боротьбу проти русифікації і росіянізації, тобто — за українізацію, за збереження України українською.

(Продовження буде)

Роман Рахманний

НАШ СПІЛЬНИЙ ДЕРЖАВНИЦЬКИЙ ДОРОГОВКАЗ

5

Голова короля Юрія Другого — перший камінь в „українській стіні плачу".

А далі, в ту стіну вмуровано інші голови: Івана Підкови, Наливайка, гетьмана Виговського і його наслідників — Івана Мазепи, Павла Полуботка, останнього кошового Січі Петра Калнишевського... Всі вони поклали свої голови за українську державницьку структуру. І всіх ми згадуємо, як символічні камені з стіни української державницької святині.

Насправді, тим каменям немає точного числа... І в наші часи у ту стіну вмуровано, як незримі цегли, голови багатьох державотворчих одиниць українського народу — чоловіків і жінок, старих і молодих, літніх і юних. Якщо б вони закінчили своє життя в нормальних умовах і в нормальному терміні, вони б своїми досягами дорівняли різним чужинецьким діячам.

Але українські голови падали від ворожих ударів у найскладніших для нації умовах, без часу, тоді, коли нації саме треба було мудрих і досвідчених керівників.

Цю трагедію нації відчули і зрозуміли деякі українські поети. У їхніх творах знаходимо виразні натяки на те, як нам годиться розуміти нашу історію. Навіть придушений кремлівським режимом поет Микола Бажан, ще у сталінський час, підсвідомо відчув той ритм української історії, той державницький зв'язок між далекими поколіннями українців і своїм ганебним сучасним. В останніх рядках свого вірша „Слово про похід" він 1930 року писав:

Проходили віки, приходили онуки
На ті поля, де вмер достойно дід,
І жовті черепи побожно брали в руки
І клали їх очицями на схід.
О жовті черепи, камені межові
На скорбних перехрестях війн.
О жовті черепи, очицями на схід.

Ось як поступали наші предки, виоравши плугом на своєму полі голову свого предка, замученого або вбитого рукою наїзника: вони „побожно брали в руки" і клали цю голову на могилі, „очицями на схід". Чому? А тому, щоб ті „жовті черепи" показували сучасникам на джерело смертельної небезпеки, щоб закликали сучасників озброюватися на бій проти наїзників зі сходу.

І ми сьогодні єдиними думками, спільно і побожно, берімо в руки мученицькі голови наших українських керівників, що впали з ворожої підступної руки... берімо і укладаймо їх у незриму „стіну достойного всенародного плачу". Для того, щоб ми самі та й наші нащадки могли думками підходити до неї, немов ізраїльтяни до стіни своєї святині на Сіоні, та щоб молитовно промовляли: — Ось тут, голова Симона Петлюри; а тут — голова його співробітника і засновника ОУН полковника Євгена Коновальця. А поряд з ними голова керівника революційної ОУН Степана Бандери, іменем якого прозвано ввесь самостійницький рух на території Совєтського Союзу. Поблизу їх — голова командувача УПА ген. Тараса Чупринки - Шухевича. На другому кінці стіни — голова їхнього співробітника професора Лева Ребета. У цій же стіні є місце на голову гетьманича Данила Скоропадського, бо ніхто не ґарантує того, що він не впав жертвою убивників із КҐБ... І немає сумніву, що між ними буде і голова поета - революціонера О. Ольжича, замученого в тюрмі Ґестапо за українську державну структуру...

А втім, в ту українську стіну плачу та історичної пам'яти вмуруймо голови усіх українських керівних діячів, які в тяжкому труді зберігали ідею української державности і за життя зазнали хресних мук у смертельних небезпек. Реєстр їхній великий. У нашій стіні знайдеться місце навіть для суперників різних українських політичних течій, бо вони всі наші і всі вони віддали життя за українську державну структуру.

Це перший президент першої Української Народної Республіки, М. Грушевський, якого знищили на операційному столі кремлівські лікарі - апаратники. І поруч нього є місце на голову полк. Андрія Мельника, що поруч із Грушевським, Симоном Петлюрою та полк. Коновальцем будував і обороняв українську державу, а опісля все своє життя віддав для організування політичної та збройної боротьби на тому самому українському фронті, що зветься український державницький націоналізм.

І не забудьмо вмістити у стіні українського плачу та національної гордости голови о. Августина Волошина, президента Карпатської України, замученого червоними наїзниками Сходу і Заходу. І ніхто з нас не відмовить гідного місця для голови письменника і політичного діяча - державника Івана Багряного, якого Москва мучила тюрмою і засланням, а він не заламався. Вирвавшися з її кігтів, Іван Багряний знайшов стільки сил, щоб підтримати боротьбу Української Повстанської Армії своїм мистецьким талантом, а на еміграції охоронив значну частину емігрантів від

(Закінчення на стор 3-ій)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ДЛЯ ІСТОРИЧНОЇ ПРАВДИ

У „Свободі" з дня 26 березня 1975 р., в дописі на тему „Совєтська репатріяція під совєтськими багнетами" автор О. Т. твердить, що завдяки „Д-ра Володимира Ґалана, якому особисто завдячує своє вільне існування майже десятитисячна група полонених дивізійників, що були замкнені в таборі в Ріміні. При інших обставинах їхня доля могла б бути такою, як доля козацького корпусу".

Для історичної правди пригадуємо, що промотором оборони дивізійників перед виданням на „родину", був св. п. Кир Іван Бучко, а властивим успішним захисником був св. п. Пій XII. Ми свідомі, що д-р В. Ґалан вложив багато труду та енергії, помагаючи тисячам переселитися до ЗСА і тим ділом закріпив собі почесне місце в історії „великого ісходу".

Дам'ян Ліпинський,
прес. реф. Б-ва Дивізійників

ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ (ОДВУ)
ПОДАЄМО ДО ВІДОМА, ЩО

започаткована дискусія

НАД ДОПОВІДДЮ
Д-ра В. ШАНДОРА: Наші можливості представництва в Об'єднаних Націях та їх реалізація.

буде продовжена

В ЦИКЛІ ВЕЧОРІВ ПІСЛЯ ЛІТНІХ ВАКАЦІЙ.
Просимо слідкувати в пресі за докладнішими інформаціями.

ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА ОДВУ

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ в АМЕРИЦІ, ІНК.
ВІДДІЛ в НЮ ЙОРКУ
— влаштовує —

РІЧНИЙ ПОПИС

в п'ятницю, 20 червня 1975 р.
о год. 6:30 вечора
в залі Літературно-Мистецького Клюбу
149 2-га Авеню, Ню Йорк, Н. Й.

Виступ учнів: А. Асрбе, Б. Асрбе, М. Асрбе, І. Бортник, О. Гарасимчук, Т. Гузман, Л. Думич, М. Івашків, І. Кальдерас, Р. Кекіш, У. Кекіш, І. Коцка, М. Левко, М. Луцький, М. Мачай, Р. Мельниченко, Т. Перельта, Т. Поритко, Х. Саляк, У. Саляк, Р. Сачко, Н. Шевчук, В. Шевчук, С. Шерег, В. Яремчук.

ПОДЯКА

Цією дорогою складаю щиру подяку Всім Приятелям, Знайомим і Рідним, які під час моєї недуги (атак серця) відвідали мене в шпиталі Елленвіллі, чи в помешканні, чи прислали картки із побажаннями: „Скорого повороту до здоров'я".

Щиро дякую Високопреподобним Отцям, о. В. Андрейчукові, ЧСВВ — пароховї Асторії, о. І. Мак — пароховї Кергонксону й о. Маріянові Струц, ЧСВВ — катехиті Рідної Школи в Асторії. Сердечно дякую Високоповажаним Членам Управи Шкільної Ради УККА. Щиру подяку складаю Предсідникові Головного Уряду УНС і Його дружині М. Лисогір, ред. Володимирові й Софії Левенець, проф. В. М. Процик, інж. С. Барусевич, п. М. Горняткевич, панству М. О. і доні Ірусі Коцка, дир. „Союзівки" Володимиру й його дружині М. Квас і панству Бедрій. Велику й приємну несподіванку зробили мені членкині 89 Відділу СУА в Кергонксоні, який очолює п. О. Денець, за що щиро дякую. Сердечно дякую паням М. Герус, О. Салук, О. Цар, член. 28 Відд. СУА в Ірвінгтоні. Велику радість відчула я коли до кімнати в якій я лежала увійшла п. Галина Дармограй, реф. суспільної опіки 1-го Відділу СУА в Ню Йорку передавши щирі привіти й побажання „повороту до здоров'я" від всіх членок, за що щиро дякую. Зокрема дякую паням К. Пелешок, почесній голові 1-го Відд. В. К. Папуга, О. Савчук, Н. Савчук, О. Лонкевич, Р. Федьків, пані Голіят, О. Марак, А. Лемп, М. Сидор, що постійно цікавились станом мого здоров'я. Рівнож дякую панству Л. Ю. Вубела, М. Л. Крумшин, І. О. Мартинюк, Р. В. Мацюк, І. П. Гірняк, Ю. Василенцюк, І. К. Мінко, Паніж і П. Галатин.

Не забули про мене і пані Асторійської громади. Членкині Відділу ОЖ ОЧСУ п.п. Ст. Рудик, Ст. Галатин, М. Галатин і Ст. Гуда під проводом голови п. Марії Нестерчук відвідали мене в помешканні, а 109 Відд. СУА в Асторії, якого головою є п. М. Бачинська виявили свій привіт приславши китицю квітів, за що всім сердечно дякую. Незмірно потішили мене всі вчительки нашої асторійської школи, особливо п. М. Нестерчук, яка виконує обов'язки директорки, М. Михайлів, Л. Більовщук, М. Олинець і Віра Хоманчук. При тому дякую п. В. Сліж, що заступала мене на годинах навчання, а голові Батьківського Комітету п. М. Йовикові й касирові м. Л. Івашко за їх турботи при полагоджуванні фінансово-адміністраційних справ.

Щиру й сердечну подяку складаю всім рідним п. К. І. Маслович, П. Р. Микитин, Д. К. Борисенко, І. А. Хоманчук і В. і М. Хоманчук.

Непрохані сльози, які іноколи появлялись на моїх очах під час відвідин, це вияв глибокого зворушення, радости, та вдячности за Вашу ласкаву пам'ять.

НАТАЛІЯ ХОМАНЧУК

Високі відзначення для д-ра Михайла Гука

Д-р Михайло Гук

Мавнтенсайд, Н. Дж. — Д-р Михайло Гук, який закінчив медичні студії в Гайдельбергськім університеті, був вибраний „визначним громадянином Ню Джерзі в 1974-му році" і разом з іншими так відзначеними його прізвище і дані про нього будуть поміщені у „Хто є хто в Ню Джерзі" (видання за 1974-ий рік), а також у „Хто є хто на Сході" (видання за 1975-1976 роки).

Д-р Гук, який веде медичну практику в Ню Джерзі вже більше ніж 20 років, спеціялізується в анастезіології, гіпнозі, гіпноаналізі та терапії для полегшення болю. Від 1956-го року він займається дослідами й практикою медичної гіпнози. Протягом кількох останніх років гіпнотерапія розвинулася до такої міри, що її застосовують в різних ділянках медицини, наприклад, при лікуванні осіб, які терплять від психічного напруження, або людей, які хочуть перестати курити, втратити на вазі тащо. Гіпнотерапія виявилася дуже успішним способом лікування і в багатьох випадках усунула потребу вживати медикаменти. Д-р Михайло Гук також дуже зацікавлений т. зв. Іглотерапією („Акюпанктюр") і він студіював цю форму лікування і полегшення болю в клініках Ню Йорку, Лос Анджелесу, на Гаваях, у Лондоні та в Гонконгу.

Протягом останніх 6-х місяців д-р Гук виступав з доповідями про „Іглотерапію" перед різними професійними, громадськими та церковними організаціями в Ню Джерзі. Його доповіді були ілюстровані прозірками.

Тому, що зацікавлення гіпнотерапією та гіпнозою дуже зростає, радіостація WJDM недавно перевела інтерв'ю з д-р Гуком про цю ділянку медицини.

Д-р Гук є членом Американського Інституту Гіпнози, який визнав його „спеціялістом у психіятрії, гіпнозі та гіпноаналізі".

Він активний в українському громадському житті, наприклад, брав активну участь в зорганізованні й переведенні української програми на відзначуванні 200-річчя Американської Незалежности в повіті Юніон. Відзначування проходили в Мовнтенсайд, Н. Дж. Д-р Михайло Гук з родиною є членом 25-го Відділу УНСоюзу.

Н. Н.

24 дівчат і юнаків закінчили українську школу св. Івана в Нюарку

Нюарк. — В неділю 8-го червня тут в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя була переведена урочиста церемонія градуації абсольвентів української початкової школи при цій парафії. Диплломи одержали 24 дівчат та юнаків, з яких деякі були відзначені окремими нагородами за успіхи. Дипломи і нагороди передав градуантам о. Павло Малюга, ЧНІ.

За найкращі успіхи в науці одержала найвище відзначення Лінда Товарницька. Друге місце зайняли Мирон Олесницький та Володимир Пітьо, а третє Розмері Палюк. Додатково цілий ряд абсольвентів відзначено за осяги в окремих предметах.

ОМУА

Об'єднання Мистців Українців в Америці запрошує на

ВІДКРИТТЯ
21-ої ОБРАЗОТВОРЧОЇ ВИСТАВКИ ОМУА

Відкриття відбудеться в неділю, 22-го червня 1975 р., о год. 1-ій по пол., в Галерії ОМУА, 149 2-га авеню, Ню Йорк, Н. Й.

Виставка відкрита в будні від 6-8 веч., суботи і неділі від 1-8 год. веч. і триватиме до 22-го липня 1975 року.

Участь у виставці беруть: Петро Андрусів, Юрій Вобрицький, Дзвінка Варабах, Рем Багаутдінов, Володимир Васічко, Наталія Войновська, Ярослав Вижницький, Дольорес Гайдучко, Юрій Гура, Стефанія Гнатченко, Яків Гніздовський, Микола Голодик, Анатоль Гончаренко, Анна Дідух, Дарія Дорош, Ірина Гомотюк-Зелик, Ванда Завадовська, Іван Заяць, Михайло Качуровський, Канюка, Едвард Козак, Юрій Козак, Ярема Козак, Христина Хитра-Кіналь, Олекса Коротюков, Юрій Крохмалюк, Михайло Кушнір, Марія Крамаренко-Шероцька, Марта Коленська, Любомир Кузьма, Григор Крук, Адріяна Лисак, Михайло Мороз, Олександер Мотиль, Леонід Молодожанин, Ольга Марищук, Галина Мазепа, Ольга Остапяк, Ярослав Паладій, Василь Панчак, Арка Оленська-Петришин, Борис Пачовський, Стефан Рожок, Катря Кричевська-Росандич, Богдан Савчук, Петро Сидоренко, Валентин Сім'янців, Андрій Солотуб, Наталія Стефанів, Ірина Федешишин, Володимир Фіцалович, Михайло Черешньовський, Константин Шонк-Русич, Тарас Шумилович.

Оселя УРСоюзу „Верховина"

ПОВІДОМЛЯЄ І ЗАПРОШУЄ

на суботу, 21-го червня 1975 року

все Українське Громадянство на

ВЕЛИКУ ВЕСНЯНУ ЗАБАВУ

Оркестра п. Б. ГІРНЯКА. Співають Ігор Раковський і Михайло Шкварко.

- Того дня після обіду відбудуться змагання копаного м'яча „Олдбоїв" УСТ „Україна", Торонто і УАСТ, Рочестер.
- В неділю, 22-го червня ц. р., ТРАДИЦІЙНІ ЗЕЛЕНОСВЯТОЧНІ ПОМИНКИ на могилі Борцям за Волю України.
- КОНЦЕРТ хору „МОЛОДОЇ ДУМКИ" і виступ ЧОЛОВІЧОГО КВАРТЕТУ з Рочестеру.

УПРАВА ОСЕЛІ „ВЕРХОВИНА"

НАШ СПІЛЬНИЙ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

поворотного московського полону — фізичного і духовного.

Споглядаючи на всі тії голови наших керівних діячів із минулого і сучасного, серед яких не сміє бракувати і голів духовних осіб — мучеників, ми всі, кожна українська людина, замислимося і спробуємо зрозуміти їхнє мовчазне послання до нас...

А воно просте і ясне. Вони кажуть нам:

Сьогодні ворожа пропаганда більш наполегливо, ніж будь-коли досі, силкується підкопати всякі державницькі традиції та авторитети установ і діячів живої України. Сьогодні знутра і ззовні ведуться спроби спрямувати українців на шлях тваринного існування, без ніяких політичних і державно - економічних прагнень. Сьогодні ворог намагається перетворити українську політичну еміграцію та її нащадків у масі самозадоволених псевдокультурників, розлінивлених у добробуті та на дозвіллі.

Головний удар спрямовано на молодь. Її пробують замавити на шлях псевдоуніверсалізму, псевдолюдськости; пробують звузити діяльніть тієї молоді до боротьби за права т.зв. „людини взагалі", а не за право української людини керувати собою суверенно на своїй українській землі, у власній державі.

Довкола нас дедалі голосніше лунають закиди, щоб українці забули... про свою активну збройну боротьбу та щоб приєдналася до т.зв. спільного фронту за „поступ і мир"... І сьогодні дедалі голосніше втовкмачують нам, що, мовляв, наші політичні установи — минулі й сучасні — це тільки недоречні фантоми: Українська Центральна Рада, Українська Народна Республіка, гетьманська Українська Держава, а далі Державний Центр УНР, УНРада, УГВР, ОУН і УПА. Мало того, вже й заперечують державницький характер Запорозької Січі та зводять її до малозначного інциденту в історії Росії.

Послідовно, сьогодні нас переконують про т. зв. невміння української людини правити собою і навіть мислити по - державницькому. Ось чому так часто чуємо і читаємо про те, що нібито українські вільнодумці в московських таборах і тюрмах боряться „лише за права людини в СССР", за реформування Сов. Союзу, а не за відновлення самостійности України. А якщо забути про самостійну Україну, то послідовно доводиться і забути всі голови українських провідників із сучасного і минулого України.

І такі поради чуємо сьогодні, в епоху вселюдської збентежености. Нам радять вирєктися імени Симона Петлюри, бо, мовляв, — його ім'я ускладнює нам стосунки з жидами... Нам радять забути Євгена Коновальця, бо, мовляв, поляки та інші „демократи" кривим оком дивитимуться на нас саме із-за нього... Нам радять відмовитися від імени Степана Бандери, бо, мовляв, під його іменем довершено багато крайніх революційних заходів... Нас спонукують забути всі видатні постаті української історії, що свої голови поклали на жертівнику визволення свого народу. Послухавши цих рад, ми перетворилися б у безрідних номадів, у „золотого Тамерлана онучат голих" (Т. Шевченко).

Ні, ми не сміємо піддатися зрадливому шепотові вужів на фальшивому райському дереві!... Ми не дозволимо вирвати із нашої національної стіни плачу і гордости ані однієї української голови!... Навпаки! Ми будемо щорічно, з достойним смутком, підходити до тієї стіни і молитовно відновлятимемо наші настанови:

О жовті черепи,
камені межові
На скорбних
перехрестям війни!..

Натхніть нас своєю незламною вірою у перемогу української правди!

Сповніть наші думки своєю мудрістю, щоб ми своїми заходами не руйнували українських політичних, економічних, церковних і культурних установ, але щоб ми їх зміцнювали словом і ділом.

— Наснажте наші серця своєю енергією, потрібною для того, щоб відбити усі ворожі наступи в Україні та поза її межами!

О Голови керівників наших, мучеників національних! — Сповніть наші думки своїм розумінням єдности, щоб і ми врешті перестали бути нацією сварливих соловейків!... Щоб ми наш власний життєвий шлях завершили так гідно, як ви завершили свій!... Щоб ми ні на мить не забули слів вашого учителя — Івана Франка, який колись остерігав ваших сучасників словами:

Минув час мук? Брехня...
Хіба різки ще не свистять
у вас?
Цілими селами в тюрму
не гонять?
Хіба гармати мідних гирл
не клонять
Над містом, всіх готові
зжерти враз?..

Якщо б хтось із нас забув про цю пересторогу, тоді картайте нас твердим Франковим словом, що ним він батожив і ваших збентежених сучасників:

М'ягкі серця в вас,
бо трусливі вчасти!
А звір зневаги до людей,
і власти,
І тьми росте і виситься
над вами!

Ми, його жертви, вас звемо
з могили:
Не м'якніть без часу;
Гартуйте сили!
Гоніте звіря, бийте, рвіть
зубами!

Сьогодні, як у місяці травні, у роковини смерти Головного Отамана Симона Петлюри і полковника Євгена Коновальця, вшановуючи славної пам'яті ген. Тараса Чупринку, провідника ОУН Степана Бандеру та інших борців за українську державу, слова тієї — їхньої! — перестороги лунають з особливою силою.

У кого душа українська, той почує цю пересторогу, замислиться і діятиме відповідно.

І це буде єдино достойна пошана головам усіх провідників України в українській стіні плачу, що при допомозі наших достойних діл перетвориться у стіну національної та особистої гідности, у наш спільний державницький дороговказ.

(Кінець)

В пам'ять нашої Дорогої ТЕТИ і ТІТОЧНОЇ СЕСТРИ

бл. п. Галі Веснової

складаємо 40.00 долярів на Фонд Катедри Українознавства при Гарвардському Університеті.

Галя ШКУДОР,
Камілія, Володимир і Роман БОБ'ЯКИ

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Найдорожчого МУЖА, ТАТА і ДІДА

бл. п.

проф. Павла Сиротюка

складаємо на фонд:

„Церква в Потребі"	$25.00
Українських Воєнних Інвалідів	25.00
Разом	$50.00

РОДИНА

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ нашого Дорогого, Незабутнього ВУЙКА

сл. п.

ІВАНА БАНДУРИ

будуть відправлені за спокій Його Душі

ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в середу, 18-го червня 1975 р.

у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па. — в церкві БЛАГОВІЩЕННЯ ПДМ, о год. 7:30 ранку;
у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ — Полуд.-Захід, в церкві ПОКРОВ БОЖОЇ МАТЕРІ, о год. 8-ій ранку;
в БРУКЛИНІ — Північ — в церкві СВ. ДУХА, о год. 8-ій рано;
в КЕРГОНКСОНІ, Н. Й. — в церкві ПРЕСВ. ТРОЇЦІ, в П'ЯТНИЦЮ, 20-го ЧЕРВНЯ, о год. 9-ій ранку.

Приятелів і Земляків Покійного просимо згадати у своїх молитвах.

Смутком опечалена —
сестріпна — МАРУСЯ СТЕФАНИШИН
з мужем ЗЕНОВІЄМ і Дітьми

10-го червня 1975 року, упокоївся наш Дорогий
ЧОЛОВІК, БАТЬКО й ДІДУСЬ

СЕРГІЙ ВІКТОРОВИЧ ГРЕГОРЕТ

ЛЮБОВ, ОЛЕГ, МАРІЯ ЛІДА та АЛІК ГРЕГОРЕТИ

10-го червня 1975 року упокоївся

Арх. СЕРГІЙ ВІКТОРОВИЧ ГРЕГОРЕТ

Повідомляючи про це розкиданих по всьому світі Друзів Покійного, висловлюємо наше найглибше співчуття Дружині, Синові, Невістці та Внучатам Покійного.

ПАВЛО й ОЛЬГА ПЕТРЕНКИ

Ділимося сумною вісткою, що дня 6-го червня 1975 р., несподівано, відійшов у Вічність

бл. п.

ЮХИМ ПИЛИПОВИЧ ГОРУН

В глибокому смутку —
ДРУЖИНА і ДОНЬКА

ПОХОРОН відбувся 9-го червня 1975 р. на цвинтарі Elmwood у Чікаго, Ілл.

В глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що в неділю, 15-го червня 1975 р. в Болтон Лендінг, Н. Й., трагічно згинула наша Найдорожча МАМА, БАБУНЯ і СЕСТРА

бл. п.

ЕЛЕОНОРА ХОМЯК з дому МИДЛЯК

на 85-му році життя

ПАРАСТАС буде відправлений в середу, 18-го червня 1975 року, о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Насевичів, 109 E. Tabor Rd., Philadelphia, Pa.

ПОХОРОН в четвер, 19-го червня 1975 р., о год. 8:30 ранку з того ж похоронного заведення до української католицької церкви Царя Христа, де о год. 9-ій буде відправлена ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА, а опісля на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:
сини: ЛЕВ з дружиною ЛЯРИСОЮ
ВОЛОДИМИР з дружиною ЧОНІ
внуки: ЛЕВ, ЕЛІ, ТАНЯ і ТАМАРА
сестра — ЮЛІЯ МИДЛЯК
та близька і дальша Родина в Україні

Детройт в обороні переслідуваних в Україні

Детройський Комітет Переслідуваних в Україні повідомляє що стараннями Ярослава Стасика, Комітет вислав через льокаль ч. 160 юнії Автомобілевих Робітників (Я. Стасик є там членом) пачку для Валентина Мороза з траном і медом. Президент цього льокалю наперед попередив листом начальника в'язниці про висилку двох пачок з проханням доручити їх В. Морозові. Він рівнож вислав лист — привіт до В. Мороза. По одержанні відомості від висилкового бюра і Юнії, Комітет вишле другу посилку.

З приводу Міжнародного за Комітет повів акцію, щоб шкільні діти і громадянство висилали йому привіти-побажання. За приблизним підрахуванком таких привітів вислано 500.

З проводу Міжнародного Дня Оборони Л. Плюща, Комітет видрукував відповідні виясняючі летючки та картки — поштівки до Добриніна і їх розповсюджено на Вейнському, Детройтському та Мічіґенському університетах між професорами і студентами та серед української громади.

В квітні ц. р. Комітет вислав письмо — заклик на Конвенцію лікарів-психіятрів в Лос Анджелесі в справі прийняття резолюції в обороні Л. Плюща.

В травні, з нагоди Міжнародного Року Жінки Комітет з успіхом включився в загально громадську акцію збирання підписів на петиціях СКВУ і „Смолоскипу" в обороні ув'язнених жінок в СССР, а зокрема підписів від американських жіночих організацій.

Комітет виготовив картку — звернення до генеральної секретарки Світової Конференції Міжнародного Року Жінки Г. С. Сіпіла в згаданій повище справі і вже почав їх висилку. Українська громада дуже радо їх підписує і оплачує їх висилку. Комітет старається поширити цю акцію і серед інших наших українських співгромадян.

Комітет уважає, що такі листівки повинні вийти масово з теренів нашого поселення, а зокрема з терену ЗСА і Канади, бо вони причиняться до видвигнення справи ув'язнених жінок в СССР на нарадах Конференції і допоможуть українським представницям різних організацій і товариств у їхній праці вже на місці в Мехіко.

Ці картки-звернення можна одержати (тільки за мінімальним зворотом коштів друку в довільній скількості, висилаючи замовлення на адресу:

адресу: Committee for the Defence of Human Rights in Ukraine, P. O. Box 27, Detrait, Mich., 48212.

або телефонічно у вечірніх годинах на число: (313) 757-5571.

А. Д.

В СССР „родина переживає важкі часи" – твердить совєтський автор

Москва. — Місячник „Наш современнік" опублікував цікаві інформації про ситуацію на відтинку подруж в СССР і на тему існуючих загроз для стабільности родин та збереження певного морального стандарту в країні. Згідно з даними совєтського журналу, на кожних 100 подруж в СССР 28 тепер розводиться. На кожних десять народжених дітей одна дитина є нешлюбна, тобто річно родиться понад 400 тисяч нешлюбних дітей. Автор статті у совєтському журналі на цю тему Віктор Переведенцев інформує, що в СССР „родина переживає тепер важкі часи". Коли ще в 1950 році було тільки 67 тисяч розводів, то в 1973 році число цих розводів збільшилося до 679 тисяч. Совєтський автор також пише про те, що в СССР позашлюбні і передшлюбні статеві стосунки, зокрема серед молоді, стали радше нормою, як винятковим явищем.

Статті на теми совєтської моралі появилися в інших журналах, в тому у московських „Вопроси історії" та „Журналіст".

Комуністи і соціялісти виграли у місцевих виборах в Італії

Рим. — Вибори до міських рад, провінційних та регіональних леґіслятур в Італії виявили значний ріст впливів лівих партій — комуністів та соціялістів і послаблення позицій християнських демократів. Хоч християнські демократи все ще дістали найбільший відсоток голосів — дещо понад 35 відсотків всіх голосуючих, — то порівняно з попередніми виборами вони втратили понад 3 відсотки голосів. У тому самому часі комуністи здобули 33.5 відсотка голосів, збільшаючи число голосів на 5 відсотків порівняно з останніми виборами. Збільшили число голосів соціялісти з 9,8 відсотка в 1972 році до 12 відсотків в тих виборах.

Вислідн виборів не змінують нічого в укладі сил, коли йдеться про італійський парлямент, обраний перед трьома роками, але успіхи комуністів у місцевих, провінційних та регіональних виборах збільшили питому вагу Італійської Комуністичної Партії в політичному житті Італії. Добре поінформовані коментатори передбачають серйозні ускладнення на відтинку внутрішньої ситуації в Італії і можливо чергову урядову кризу. Комуністичні здобутки у виборах зміцнили їхню позицію щодо християнських демократів, які досі відмовлялися від будь-якого співробітництва, чи коаліції з комуністами в італійському уряді. Самі комуністи, як відомо, вже від довшого часу пропонують свої „послуги" християнським демократам в заміну за сформування в Італії коаліційного уряду з участю комуністів.

Комуністичний лідер Енріко Берлінґуер заявив з приводу комуністичної перемоги, що останні вибори в Італії є „виразною національною програною для всіх ,хто намагався не допустити до того, щоб комуністи мали голос в уряді".

Закрили церкву з браку вірних

Ню Йорк. — В неділю, 15 червня ц.р єпископ В. Ралп відправив останнє Богослуження в Першій Німецькій Об'єднаній Методистській Церкві при 48 Ст. Маркс плейс і цим Богослуженням парафія, яка 133 роки гуртувала і обслуговувала німецько - мовних громадян ЗСА перестала існувати. Служби Божі правилися в цій церкві виключно німецькою мовою. Ще перед 50-ма роками Німецька Об'єднана Методистська Церква відігравала поважну ролю серед поселених в ЗСА німців, а її парафія, про яку коротку згадку помістив „Ню Йорк Таймс" з 16-го червня ц.р., була об'єднуючим осередком для багатьох тисяч німців методистського віровизнання в Метрополітальній окрузі Ню Йорку і Ню Джерзі. Пастор цієї церкви о. Джон Е. Свордс, який обслуговував парафіян в останніх двох роках, заявив, що причиною закриття церкви не був брак фондів, а брак вірних, які з різних міркувань переїхали в інші частини міста чи перестали бути активними членами своєї церкви. Тепер в цій околиці, за словами о. Свордса, більшість становлять еспаномовні групи і українці. Парафія була створена 1842 року і була першою парафією цієї Церкви в ЗСА.

СПОРТ

Спортові Ігрища УЦМСС при УККА – 1975 року

Завершується підготова до Спортових Ігрищ Українських Центральних Молодечих Спортових і Студентських Організацій при УККА, що відбудуться на оселі СУМА в Елленвілі, Н. Дж. Цьогорічні Ігрища, згідно з рішенням Конференції цих організацій, проходитимуть в 3-ох ділянках спорту: копаного м'яча, відбиванкй і частинно в легкій атлетиці. Порівнюючи з попередніми Ігрищами, що двократно не змогли вповні закінчитися з причини браку часу, цьогорічну програму значно скорочено, головно в ділянці легкої атлетики. Делеґати Конференції, на кількох своїх нарадах, розглянули факти перебігу попередніх Ігрищ та взяли до уваги заповіджені легко атлетичні першенства, що відбудуться в місяці серпні на цій же оселі і у висліді вирішили обмежити легко-атлетичні точки.

Повертаючи до цьогорічної програми Ігрищ, — змагання копаного м'яча відбуватимуться в 5-ти групах: новацькій до 13-ти років, учнівській 13-15-ти років, юнацькій 16-19-ти років і сеньйорів нормальною, як теж так зв. „сімковою системою". Цю нову систему введено з наміром улегшити окремим організаціям зложити склади, яким бракує змагунів українського походження, що згідно з правильником зобов'язує в цих Ігрищах. Футбольним турніром проводитиме член Управи УСТ „Ч. Січ", директор Спортової Школи „Ч. Січі", головний асистент тренера олімпійської збірної ЗСА Є. Чижович.

Відбиванковий турнір Ігрищ проходитиме в 4-ох групах: юначок до 18-ти років, жіночій і чоловічій в цих же вікових дивізіях. Цим турніром проводитиме член Управи УСТ „Ч. Січ", ланковий і тренер жіночої відбиванкової ланки — інж. А. Лапичак.

Обмеженими точками легкої атлетики проводитиме спортовий референт КПС (Пласту) Л. Білик. В цій ділянці відбудуться: біги гінців 4 X 400 в юнацьких і дорослих групах жінок і чоловіків, як теж в цих же групах біг навпростець.

Крім згаданих провідників в проводі Ігрищ працюють: М. Стебельський — голова (Ч. Січ), О. Твардовський — заступник і прес. реф. (Ч. Січ), д-р І. Гурин — секретар („Ч. Січ"), М. Маркусь фін. секретар (Ч. Січ), З. Костик — господар (СУМА), Я. Петрик (СУМА) і І. Сохан (Пласт) — члени. Цьогорічні Ігрища присвячені Роковинам: 60-ти Річчю Українських Січових Стрільців і 25-ти Річчю смерти головного командира УПА Тараса Чупринки-Романа Шухевича.

Ігрища розпічнуться в суботу 21-го червня о год. 9-й ранку, коли відбудеться реєстрація і збірка учасників. Відкриття Ігрищ о год. 11-й на стадіоні оселі. Гри в першому дні закінчаться о год. 8-ій вечора. Увечері 9:30 — товариська зустріч у великій залі оселі.

В неділю після сніданку — Служба Божа, відтак розпічнуться фінали Ігрищ. О год. 4-й по полудні відбудеться закриття цих IУ-х Ігрищ і вручення переможцям трофеїв.

ВІДБИВАНКА

„Ч. Січ" першуном весняного турніру „Перног" в Савтгемптоні, Л. Айленд

Савтгемптон 26-го травня 1975 р. — Цим першим, на відкритих кортах — турніром, „Ч. Січ" започаткувала свій літній сезон, який продовжуватиме на оселях: „Верховині" від 28-29 червня (міжнародний турнір), Союзівці 26-27 липня (трійковий і змагання із збірною східніх ЗСА) і перед цим на Ігрищах в днях 21-22 червня на оселі СУМА в Елленвіллі.

У звітовому турнірі „Ч. Січ" в своїй групі зазнала поразки з „Чайкою" 9:11, 6:11 (групові змагання були 11-точкові) і перемогла „Морґен" В. К. 11:4, 11:7, Принстон 11:6, 11:8.

У півфіналі наші відбиванкарі елімінували УМСА Вест Сайд 16:14, 15:11 і остаточно у фіналі „Вандербилт" Ню Йорк 15:6, 15:10.

Вперше в історії цих турнірів на великому трофеї, що його передержує фірма „Перног" буде вирізьблена назва „Січ". Усіх змагунів „Ч. Січі" нагороджено індивідуальними трофеями і турніровими, спортовими сорочинками.

В часі перерв учасників забавляла оркестра.

Склад „Ч. Січі": Н. Паславський, П. Мельник, П. Єнко, П. Круґер, Дж. Вишиганов, В. Савари, О. Рівера.

О. Твардовський

Свято Матері в Лос Анджелесі

Кожнорічно „Рідна Школа" в Лос Анджелесі влаштовує декілька дитячих імпрез. Так і цього року 11-го травня відбулося в Українському Народному Домі Свято Матері пов'язане з показом здібностей дітей під гаслом „Наші таланти".

Програма була багата і різнородна, щоб якнайбільшій скількості дітей дати можливість попис атись перед батьками і публікою. Свято відкрив голова Батьківського комітету інж. Б. Вжесневський. Вступне слово виголосила І. Микитин котра була й заповідачкою, що зробило гарне враження, побачивши саме представницю молоді в такій ролі.

Деклямацію вірша „Моя мама" і „Хто тебе так любить" розпочали програму учні 1 кл.: Марко Шалаута, Юля Савеленко і Галя Овечко. Грали на фортепіяні: Христя Долинюк — „Мелодія" Берковича і „Ляльки танцюють" Алісона Петрусь Кізима — „Пісня" Любарського, „Їхав стрілець" Савицького і „З вікна май" Бурлама, а Олеся Корінь — „Ноктюрн" і „Мазурка". Учні 5-6 кл. виступали зі збірною деклямацію „Пам'яті Лесі Українки" — Братуня.

Танцювальна група при УКО під проводом панни Цап і п-і Шумки виконали танок „Журавлі". Уч. 5 кл. Марійка Наливайко заграла акордіонове сольо, а хор пластунок-юначок проспівав „В'язанку пісень". Групову деклямацію „У Свято Матері" виконали діти 2 кл.: Нестор Балабан, Зірка Кеске, Христя Долинюк, Стефко Грицїв, Таня Стасюк, Карльос Макар і Стефця Горечко, а уч. 4 кл. Лариса Стамос продеклямувала „Моїй матусі".

Танцювальна група п-і Прокопій виконала декілька народних танків. Стефко Гриців заграв на фортепіяні „Взяв би я бандуру" і „Індіянський танок", а Христя Гриців заграла „Ін май спеціс шіп" Шера і „Ди вотерфол" Штекера. Роман і Ірина Хіч виконали фортепіяновий дует „Реве та стогне" і „У сусіда хата біла". Гарну програму закінчив хор СУМА під керівництвом п-і Л. Кеске піснями „Рушничок" і „Червоні маки". Діти, котрі грали на фортепіяні, є учнями п-і проф. Л. Куриленко.

Ця успішна і дуже потрібна імпреза „Рідної Школи" при співучасти юнацтва дала дітям заохоту до дальших виступів, батькам радість з успіхів їхніх дітей та була гідним вшануванням культу матері. Улаштуванням зайнялись п-і А. Шалаута, п-во Вжесневські, п-во Захаріясевичі, п-і А. Микитин і інж. Є. Івах.

Треба висловити побажання, щоб на чергових дитячих імпрезах було більше людей, бо вони мають велике значення для скріплення почуття національної свідомости в дітей. Рідна Школа є тим фундаментом і повинна мати 100 відсотків моральну підтримку всього громадянства.

В. Білинська

Індивідуальні виставки картин Ірини Гомотюк-Зелик і Яреми Козака

У неділю 27 квітня 1975 р. в ґалерії Об'єднання Мистців Українців в Ню Йорку, при 149 Друга евеню, відбулось рівночасно відкриття двох індивідуальних виставок, розміщених у двох окремих кімнатах Ірини Гомотюк-Зелик і Яреми Козака. Слід завважити, що це були так мисткині, як і мистця перші індивідуальні виставки. Досі вони брали участь і виставляли свої праці на збірних виставках. Виставку картин Ірини Зелик відкрив сеньйор українського образотворчого мистецтва Михайло Мороз. Він подав суть мистецтва, а зокрема зупинився над творчістю мисткині, якої творчість знає від самих початків. На відкритті виставки Я. Козака промовляв Любослав Гуцалюк, підкреслюючи найбільше характеристичні властивості мистця.

Для ближчої характеристики обох мистців слід підкреслити, що так І. Зелик, як і Ярема Козак робили перші кроки в малярстві й формували свою мистецьку творчість під творчим спрямуванням й впливом сильних в образотворчому мистецтві індивідуальностей. Ірина Зелик перші напрямні побирала в унікального Михайла Мороза, а Ярема Козак в неперевершеного свого батька, Ека — Козака. Цей факт мав важливе значення на ріст й розвиток їхньої мистецької творчости.

Ірина Гомотюк-Зелик виставила 60 картин, які в загальному можна поділити на три окремі групи: ляндшафти, квіти і конструкції. Якщоб мисткиня хоча частину своїх краєвидів не виставила, а зокрема и з її ранньої творчости, то виставка була б мала більш самостійний характер. Ідеться про те, що у ранній творчості Ірини Зелик помітний сильний вплив її учителя Михайла Мороза. Виставці це не пошкодило, бо хто хотів проаналізувати розвиток творчости Ірини, то мав для цього найкращу нагоду це зробити.

Вплив учителя на творчість був великий і він не тільки проявився у композиціях, але найбільш підкреслений у кольориті. Звичайно трудно учням професора здобути ці самі, своєю чистотою, виразністю й різкістю кольори, але вони уподібнюються. Треба підкреслити, що Ірина в своїй ранній творчості переважно малювала краєвиди. Коли вона перейшла на інші об'єкти, набрала більше самопевности і вже її квіти стають більш самостійні під кожним оглядом, а кольорити зокрема. Кольорити у квітках більше теплий й приманливий. Серед них можна вирізнити „Рожі" — композиційна розв'язка зроблена добре, тільки треба було тло зробити легше, щоб увиразнити головний предмет — рожі. „Півонії" були ще кращими — багаті червоно-білі кольори манили око глядача. Замітною була „Калина" — три різні версії. І в цих картинах Ірина виступає самостійно.

З конструкцій слід тут назвати римський „Колісей" ч. 1 і ч. 2, в яких вдало схоплено фраґменти старинної конструкції — виконані у теплосоняшних кольорах. В конструкціях помітне добре візуальне схоплення. Тут ще можна назвати „Собор Святої Софії" у Римі, „Куфштайн" ч. 1 і ч. 2.

Крім цього Ірина Зелик мала дещо виконане вуглем: автопортрет, який вона назвала „Я", „Куфштан" — Австрія, „Передвечір'я", „Зима" й інші в яких вирізняється добре рисункове схоплення. Мисткиня й далі над собою працює і бере лекції мистецтва. Поширення свого мистецького діяпазону вона підкреслила на виставці картинами: „Боґема", „На леваді" й інші, тут завважується простота площинного розміщення, віє свіжістю, безпосередністю і безпретенсійністю. Ось ці останні фраґменти, бо справді, це тільки фраґменти, бо Ірина Зелик не поставила ще крапки над „і" й скоро, ще не поставить. Вона показує бажання відкривати таємниці мистецтва. В загальному творчість Ірини є реалістична, яка має багато своїх гарячих прихильників й любителів. Виставка була цікава не тільки для глядачів, але й також для самої мисткині, бо вона з неї дійде напевно до потрібних висновків, які їй придадуться у дальшій творчості.

Ярема Козак, на своїй першій індивідуальній виставці, виставив 34 картини, які можна поділити на три групи: релігійна тематика, реалістичні картини й абстрактні. В же від довшого часу він брав участь у збірних виставках, як також разом з батьком. Хто мав можливість бачити його творчість давніше й тепер то може твердити, що Ярема є любитель абстрактного мистецтва. В даному випадку немає і не може бути мови про вплив батька на мистецьку творчість Яреми. Виставлені ікони й картини в реалістичному стилі були для того, щоби переконати глядача, що він вміє малювати й може творити поп-мистецтво, яке дає краще матеріяльне забезпечення. Під тим оглядом виставка картин Яреми не була проста. Її не можна схопити одним поглядом. Вона говорить про багатство мистецьких таємниць, над якими треба солідно працювати, щоб їх відкривати. Це широке поле, на якому є куди,якщо є справді бажання, повернутись й розминутись.

Якщо хтось з увагою придивлявся до виставлених праць Яреми то мусів зауважити, що навіть в його реалістичних картинах була помітна абстрактність. Коли взяти до уваги, ніби реалістичну картину „Весна", де на тлі приємно ґрайливих кольорів, які повторяються ритмічно поставлена пташка, ось ця пташка мала заховати абстрактність для глядача, зокрема тих, що бунтуються проти абстрактности. Картина виконана в основному в голубих, відтінках синіх з проблесками помаранчево-червоних і цеглястих кольорах. Картину, на якій був представлений акт, автор назвав „Ранок". Вона своєю ритмікою, технікою виконання і частково кольоритом була споріднена з повище згаданою картиною„Весна" з домінантними голубими та темносиніми кольорами. Картина „Ранок" мала свою абсорбуючу силу, хоча під анатомічним оглядом має деякі недотягнення. Про цей домінуючий вплив абстрактности також пітверджує реалістична картина „Гірський краєвид". Вона ніби натуралістична, але далеко в далині залишається абстрактною. Домінуюча абстрактність мистця не проста, вона склададна, а рівночасно трудна до зрозуміння, зокрема для тих, що ставляться з упередженням до нових мистецьких напрямків.

У творчості Яреми Козака визначальним є кольорит, а зокрема в його абстрактних картинах. Мистець визнає і добре володіє композицією рисунку, зокрема у іконах: „Христос", „Мати Божа", і картини „Дівчина", „Ранок" та інші. В цих творах він відбиває свій власний кут бачення, але в них не відчувається того вирування, що для мистця дає насолоду творчо жити. В тому жанрі картин він показує, що він знає, і схоплює добре, тоді коли в абстрактах він розвиває, розгортає, експериментує, відкриває нові творчі елементи, знаходить неповторність, що лежить у площині глибокого осмислення.

Ярема Козак у абстрактах є теплий, лаґідний, а навіть ліричний. Його ліричність проявляється в ритмічно кладених мазках фарб. В картинах таких як: „Весна", „Фестиваль", „Зільник" й інших вичувається лірична витонченість. Крім цього у нього є картини, де він поєднує, свої барви смугами, площами і формами різноманітних геометричних фіґур. Тут можна назвати: „Літо", „Поля", „Примха" й інші в яких є не тільки тепло, але й подекуди прояви бунту. Творчість Яреми оригінальна, дбайливо випрацьована і продумана. Його спроби поєднання реалістичних елементів із абстрактністю вдалі. Тим він наближує, навіть упередженого, глядача до розуміння або прийняття абстрактности, яка незаперечна в процесі розвитку мистецької творчости. Ярема Козак належить до цікавих мистців в образотворчому мистецтві, який розгортає свої творчі спроможності.

Микола Галів

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСоюзу

П'ЯТНИЦЯ, 20-го ЧЕРВНЯ 1975 р.

АСТОРІЯ, Н. Й. Місячні збори В-ва св. Миколая 5 Відд. о год. 7-ій веч. в церковному приміщенні при 37-06 31-ша Авеню. Проситься чл. прибути на ці останні перед літніми вакаціями збори, вирівняти вкладки і відібрати дивіденду. — М. Хоманчук, секр.

СУБОТА, 21-го ЧЕРВНЯ 1975 р.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Чорном. Січ 14-ий Відд. о год. 7-ій веч. в приміщенні Чорном. Січі, 690 Сенфорд Авеню. Проситься чл. прибути та вибрати дивіденду. — В. Роговський, предс., М. П. Отрок, секр., З. Терлецький, кас.

НЕДІЛЯ, 22-го ЧЕРВНЯ 1975 р.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 342 Відд. о год. 1:30 по пол. в кл. ч. 2 при церкві св. Димитрія. — Управа Відділу.

ТАРЗАН, Ч. 7317. У селі пігмеїв

Ми скорше підемо до мого села... Попросимо дозволу від ради старших мужів племени!

Надіюсь, що вони дадуть згоду і ми зможемо вирушити в дорогу... Я журюся долею чоловіка, який впав з неба!

От і цікаво, Н'Дольо! Ви побудували свої хати на верхах дерев, щоб забезпечитись від нападів з боку великих ворогів, які ходять по землі!

Пізніше...

Ходи, Тарзане! Ти скажи раді племени, що хочеш мене за розвідника!